

TOXOPTERA CITRICIDUS

SZKODNIK PODLEGAJĄCY OBOWIĄZKOWI ZWALCZANIA

Osobniki dorosłe *Toxoptera citricidus*: formy uskrzydłone (po lewej) oraz formy bezskrzydłe (po prawej) (fot. Bayer Pflanzenschutz, Niemcy, <https://gd.eppo.int/>).

Toxoptera citricidus – kolonia mszycy na łodygach i liściach rośliny cytrusowej (po lewej), osobniki dorosłe formy bezskrzydłej (po prawej) (fot. Florida Division of Plant Industry Archive, Florida Department of Agriculture and Consumer Services, www.bugwood.org).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Toxoptera citricidus występuje w strefie klimatu tropikalnego w Azji, Afryce, Ameryce Środkowej i Południowej oraz Australii i Oceanii. W Europie szkodnik jest notowany w Hiszpanii oraz Portugalii (wliczając Maderę).

Toxoptera citricidus jest mszycą (Hemiptera: Aphididae). Osobniki dorosłe krępej budowy ciała, błyszczące, barwy od czerwono-brązowej do czarnej, długości 1,5-2,4 mm. Spotyka się formy uskrzydłone, zaopatrzone w dwie pary błoniastych skrzydeł, oraz formy bezskrzydłe.

Rośliny żywicielskie

Cytrusy (*Citrus* spp.) i niektóre inne rośliny z rodziny rutowatych (*Fortunella* spp., *Poncirus trifoliata* oraz *x. Citrofortunella citrocarpa*).

Objawy występowania i szkodliwość

Na młodych pędach, liściach i kwiatach spotyka się liczne kolonie mszyc zwykle odwiedzane przez mrówki. Wzrost pędów jest znacznie zaburzony i ulegają one zniekształceniu. Liście stają się kruche i pomarszczone oraz zwijają się w dół. Atakowane kwiaty nie otwierają się lub są zdeformowane w wyniku zniekształcenia zalążków. Obecność zaledwie kilku osobników mszyc na młodych pędach hamuje rozwój pąków kwiatowych, stąd nie dochodzi do zawiązywania się owocu. Szkodnik wywołuje znaczne straty w uprawach cytrusów ograniczając plony i obniżając jakość owoców. Stwierdzono zmniejszenie zbiorów owoców o 50%. Ponadto szkodnik jest wektorem wirusa *Citrus trisisteza closterovirus*, który wywołuje zasychanie, defoliację, karłowacenie, a nawet

zamieranie porażonych roślin. Objawy powodowane przez tego wirusa mogą występować na roślinach porażonych przez *T. citricidus*.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Owady mogą rozprzestrzeniać się w sposób naturalny (przeloty wspomagane przez wiatr) na niewielką odległość. Na większy dystans szkodnik może być przenoszony głównie wraz z materiałem szkółkarskim roślin żywicielskich oraz na opakowaniach.

Zwalczanie

W celu ograniczenia liczebności szkodników stosuje się opryski insektycydami, które przyczyniają się do ograniczenia wielkości szkód wywołanych przez żerowanie szkodnika oraz zapobiegają tworzeniu się form bezskrzydłych, które przenoszą *Citrus trisisteza closterovirus*.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce gatunek *T. citricidus* podlega obowiązkowi zwalczania.